

Bulwar Jana Karskiego

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Nowe Miasto

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 2012

Opis

Jan Karski wł. Jan Koziielewski (1914-2000) - kurier Polskiego Państwa Podziemnego. Pochodził z Łodzi, kształcił w zakresie prawa i dyplomacji na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Ukończył również Wołyńską Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii im. Marcina Kątskiego. Aresztowany podczas napaści sowieckiej, cudem uciekł z niemieckiego transportu i przedostał się do Warszawy, gdzie szybko wykorzystano jego zdolności dyplomatyczne, kierując go do misji kurierskich podziemia. Był stałym łącznikiem z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie. Aresztowany w 1940 roku przez gestapo na terenie Słowacji, został odbity przez członków Związku Walki Zbrojnej, nie zaprzestał jednak swojej działalności, podlegając Biurze Propagandy i Informacji Komendy Głównej Armii Krajowej. Latem 1942 roku udał się do Warszawy, gdzie zaczął badać sytuację Żydów. Dwukrotnie udało mu się przedostać do getta a w przebraniu niemieckiego oficera również do obozu zagłady w Bełżcu lub też przejściowego w Izbicy. Był świadkiem Holokaustu, z czego relację zdał władzom polskim na Zachodzie (10 XII 1942 przedstawił aliantom szczegółowy raport) a w VII 1943 roku również prezydentowi USA, Franklinowi Delano Rooseveltowi. O zbrodniach na narodzie żydowskim opowiadał coraz szerzej, jednak historia ta nie spotkała się wówczas z większym zainteresowaniem, raczej traktowano ją z niedowierzaniem. Dopiero relacje ocalonych, którym udało się wyemigrować, potwierdziły jego słowa a ugruntowały je relacje amerykańskich żołnierzy wyzwalających obozy zagłady. W 1944 roku opublikował książkę "Tajne państwo", w której powtórzył historię holokaustu, dodając sporą dozę swoich przeżyć i osobistych obserwacji. Po wojnie nie wrócił do Polski - pozostał w USA, przez 40 lat wykładając stosunki międzynarodowe oraz teorię komunizmu na Wydziale Służby Zagranicznej Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie. Wydał również "Wielkie mocarstwa wobec Polski 1919-1945: od Wersalu do Jałty". Uhonorowany Orderem Orła Białego, ośmioma doktoratami honoris causa polskich i amerykańskich uczelni, w 1998 roku otrzymał nominację do Pokojowej Nagrody Nobla. Zmarł w Waszyngtonie.

Spoczywa:

Cmentarz Góry Oliwnej w Waszyngtonie.

Ciekawostki

Pod koniec 2010 roku toczył się spór o lokalizację ulicy Jego imienia. Początkowo miał to być fragment autostrady (południowej obwodnicy miasta) i drugi odcinek miał nosić imię Ryszarda Kuklińskiego, jednak Towarzystwo Jana Karskiego skrytykowało zarówno położenie, jak i "sąsiada". Autostrada do dnia upamiętnienia nie powstała, problem się zatem rozwiązał samoistnie. I tu nie ma również politycznych "sąsiadów"...

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2012.03.29
